

Cena numeru
100 mk.

Cena prenumeraty:

w Łodzi
Miesięcznie „ 2100
z przes. poczt.
Miesięcznie „ 2500
poza Łodzią egz. 1:0

Konto Poczto. Kasy
Oszczęd. 60594
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI
Al, Kościuszki 41
TELEFON 28,

Łódź.

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Wtorek, dnia 14 listopada 1922 roku.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Projekt konkordatu ze stolicą apostolską.

(wp.) Wczoraj w gabinecie ministr. wyznań religijnych i oświecenia publicznego, p. Kumanieckiego, odbyła się druga z rzędu konferencja poświęcona opracowaniu projektu konkordatu ze stolicą apostolską. W obradach m. in. wzięli udział: prof. rektor Abraham z Lwowa, oraz delegaci zainteresowanych ministrow. Departament polityczny Ministerjum Spraw Zagranicznych reprezentuje dyr. Ketrzyński. (5)

W P. S. L.

(wp.) Od chwili wyborów do Sejmu prasa lewicowo-belwederska stara się wmówić publiczności, że porozumienie Ch, zw. jedności narodowej a P. S. L. Piast w Sejmie jest niezmiernie trudne, a nawet całkowicie niemożliwe. Oto co pisze niedzielną „Robotnik“.

„Jak się dowiadujemy bliższe współdziałanie piastowców z endeckami, a nawet próby nawiązania porozumienia w sprawie utworzenia większości rządowej endecko-witosowej, napotykają na opór znacznej części nowo wybranych posłów do Sejmu z listy Nr. 1. Przeciwnikami stanowczymi porozumienia z „Czajką“ są pp. Jan Dąbski, sekretarz stronnictwa p. Zygmunt Rusinek, posłowie z Małopolski wschodniej: inż. Pawłowski, Ostrowski i inni.“

Polak w Kownie.

(wp.) Przedstawiciel polskiej frakcji w kowieńskiej radzie miejskiej, Jan Czeski, stosownie do zawartej swego czasu umowy pomiędzy frakcjami został wybrany prezesem rady miejskiej w Kownie. (5)

TELEFONEM Z WARSZAWY

GROZNY POZAR w CYTADELI.

*) Dzisiaj zrana została zaalarmowana komenda straży pożarnej, iż na Cytadeli wybuchł groźny pożar.

Trzy oddziały straży, które się tam udały, znalazły na strychu jednego z baraków palącą się wolinę (wełnę drzewną)

Pożar bez trudu ugaszono. (7)

EGZAMINY DLA URZĘDNIKÓW.

*) Niektórzy ministrowie opracowują projekt rozporządzenia o poddaniu egzaminom wszystkich urzędników państwowych do VII st. sł. włącznie. Projekty tego rozporządzenia złożone są w prezydium rady ministrów i wkrótce mają być rozpatrywane na radzie ministrów. (7)

CZERWONY TEROR.

*) W dniu wyborów do senatu w Warszawie szalał bezkarnie czerwony terror, uniemożliwiający spokojnym ludziom spełnienie ich obowiązku obywatelskiego. Zanotowano

Dalszy ciąg patrz. str. 2

Województwo łódzkie.

ŁÓDZ-miasto: Lista Nr. 1—8, Nr. 2—14608, Nr. 3—1, Nr. 4—22, Nr. 5—9585, Nr. 7—26509, Nr. 8—44855, Nr. 11—4, Nr. 12—0, Nr. 14—1496, Nr. 16—47871, Nr. 20—6, Nr. 23—3, Nr. 24—2,

ŁÓDZ-powiat: (wynik ostateczny) Lista Nr. 1—949, Nr. 2—1741, Nr. 3—690, Nr. 5—463, Nr. 7—3305, Nr. 8—16445, Nr. 12—6, Nr. 14—58, Nr. 16—9832, Nr. 24—2,

ŁÓDZ 13 (PAT) Województwo Łódzkie zestawilo na podstawie raportów władz powiatowych prowizoryczny wynik głosowania do Senatu w swoim okręgu wyborczym. Według tego obliczenia lista Nr. 1 otrzymała 46714 głosów, lista Nr. 2—54900, Nr. 3—82083, Nr. 7—38924, Nr. 8—244325, Nr. 16—126,548.

Wobec tego wyniku otrzymałaby lista Nr. 8—4 mandaty, lista Nr. 16—2 mandaty, lista Nr. 3—1 mandat i lista Nr. 2—1 mandat.

Wynik ten nie jest jednak ostateczny, brak bowiem jeszcze danych z kilku małych gmin.

ŁÓDZ 13 (PAT) Dalsze wyniki wyborów do Senatu w okręgu Województwa Łódzkiego: na podstawie danych Województwa:

ŁÓDZ-powiat: Lista Nr. 1—905, Nr. 2—1568, Nr. 3—664, Nr. 5—443, Nr. 7—2903, Nr. 8—14866, Nr. 12—5, Nr. 14—50, Nr. 16—8535, Nr. 24—2 (bez dwóch gmin)

ŁÓDZ 13 (PAT) Wybory do Senatu na obszarze całego Województwa miały przebieg spokojny. Udział wyborców znaczny. Mimo strajku powszechnego w przemyśle włókienniczym spokój nie został nigdzie zakłócony. Według napływających do województwa Łódzkiego raportów władz powiatowych, wyniki głosowania w poszczególnych starostwach Województwa są następujące:

LASK: Lista Nr. 1—8676, Nr. 2—3107, Nr. 3—1096, Nr. 5—487, Nr. 7—2135, Nr. 8—20394, Nr. 12—85, Nr. 14—33, Nr. 16—8782, Nr. 23—1.

BRZEZINY: Lista Nr. 1—735, Nr. 2—2268, Nr. 3—3367, Nr. 5—165, Nr. 7—1825, Nr. 8—15884, Nr. 12—44, Nr. 14—18, Nr. 16—9539

KALISZ: Lista Nr. 1—1296, Nr. 2—4893, Nr. 3—7678, Nr. 4—1, Nr. 5—136, Nr. 7—184, Nr. 8—23661, Nr. 12—215, Nr. 14—74, Nr. 16—8017, Nr. 15—153

SIERADZ: Lista Nr. 1—6383, Nr. 2—3299, Nr. 3—8131, Nr. 5—14, Nr. 7—492, Nr. 8—12691, Nr. 12—81, Nr. 14—38, Nr. 16—5487 (bez dwóch gmin).

PIOTRKÓW: Lista Nr. 1—8246, Nr. 2—3053, Nr. 3—2515, Nr. 5—289, Nr. 7—2020, Nr. 8—26107, Nr. 12—83, Nr. 16—7449, Nr. 24—1 (bez jednego obwodu).

RADOMSK: Lista Nr. 1—1099, Nr. 2—2691, Nr. 3—19748, Nr. 5—65, Nr. 7—205, Nr.

8—14421, Nr. 12—386, Nr. 14—0, Nr. 16—3817, Nr. 23—34, Nr. 24—3.

KONIN: Lista Nr. 1—1202, Nr. 2—4283, Nr. 3—7397, Nr. 5—38, Nr. 7—50, Nr. 8—11187, Nr. 12—138, Nr. 14—3, Nr. 16—3584.

Na 32385 uprawnionych do głosowania oddano głosów 27882, czyli głosowało 85 proc. uprawnionych.

KOŁO: Lista Nr. 1—569, Nr. 2—3657, Nr. 3—6761, Nr. 5—54, Nr. 7—105, Nr. 8—13262, Nr. 12—150, Nr. 14—4, Nr. 15—2, Nr. 16—5729.

TUREK: Lista Nr. 1—6394, 2—3007, Nr. 3—6368, Nr. 5—7, Nr. 7—42, Nr. 8—8018, Nr. 12—121, Nr. 14—7, Nr. 16—2823.

WIELUN: Lista Nr. 1—6987, Nr. 2—2586, Nr. 3—14576, Nr. 5—2, Nr. 7—122, Nr. 8—16582, Nr. 12—321, Nr. 14—29, Nr. 16—4396.

Warszawa

WARSZAWA 13 (PAT) Wyniki wyborów do Senatu: uprawnionych do głosowania było 358,667, głosowało przeszło 255,000. Największą liczbę głosów otrzymała lista Nr. 8, która wykazuje głosów 128,492, lista Nr. 2 otrzymała 55,217, lista Nr. 16—57460, Nr. 5—12405. Inne listy otrzymały drobne ilości głosów. Wobec tego wyniku 4 mandaty stolicy, podzielił się jak następuje: Lista Nr. 8—2 mandaty, otrzymała je p. Bolesław Koskowski i Ignacy Baliński, lista Nr. 2—Bolesław Limanowski z listy Nr. 16 wybrany został dr. Thom który się zrzekł swego mandatu, wobec czego do Senatu wejdzie p. Maurycy Koerner.

Wojew. wileńskie.

WILNO 13 (PAT) Wyniki wyborów do Senatu w Wilnie przedstawiają się następująco:

Z ogólnej liczby 55 obwodów otrzymano dotychczas wyniki z 44 obwodów.

Poszczególne listy otrzymały następujące ilości głosów:

Nr. 1—522, Nr. 2—3519, Nr. 3—97, Nr. 6—2, Nr. 8—16568, Nr. 22—161, Nr. 23—2, Nr. 24—8887.

OSZMIANA 13 (PAT) Wyniki wyborów do Senatu w pow. Oszmiana na podstawie danych, otrzymanych z 8 obwodów przedstawiają się jak następuje:

Lista Nr. 1—2147, Nr. 2—12, Nr. 3—171, Nr. 6—11, Nr. 8—960, Nr. 23—11, Nr. 24—802, Nr. 26—5. Frekwencja naogół bardzo słaba.

SWIECIANY 13 (PAT) Wynik wyborów do Senatu na podstawie danych, otrzymanych z 7 obwodów, przedstawiają się jak następuje:

Lista Nr. 1—127, Nr. 2—75, Nr. 3—649, Nr. 6—10, Nr. 8—759, Nr. 22—44, Nr. 23—2, Nr. 24—690, Nr. 25—16.

WILNO 13.11 (AW) Do godz. 8 wieczór obliczone głosy w województwie wileńskim dały następujące wyniki:

Oszmiańska (całość powiat): Nr. 1—8581, 3—1570, 8—2769, 16—1923.

Wilejka (Całość powiat): Nr. 1—217, 3—3289, 8—1587, 16—9508.

Powiat wileńsko-trocki: Nr. 1—7392, 3—5010, 8—4140, 16—588, Dane z 45 obwodów, brak 26.

Święciany powiat: 33 obwody, brak 21. Nr. 1—1765, 3—3574, 8—1950, 16—1248.

Z powiatu wiszniańskiego szczegółów brak. Najwięcej głosów otrzymała lista Nr. 3, następnie 16. Brak zupełnie danych z powiatów braclawskiego i dunilowskiego.

Jako ogólny rezultat wyborów w województwie wileńskim zapewnione mają po mandacie: Wyzwolenie, ChZJN, i mniejszości 4-ty mandat przypadnie prawdopodobnie Piastowi lub Wyzwoleniu.

WILNO 13.11 (AW) Według obliczeń ostatecznych lista Nr. 1 otrzymała 657 głosów, Nr. 2—5121, 3—156, 8—20977, 16—10483.

Przebieg wyborów zupełnie spokojny.

Powiat Oszmiański. Obliczono 32 obwody. Brak czterech. Lista Nr. 1 otrzymała 7432 głosy, 3—1108, 8—2503, 16—1913. Inne listy mniej. Frekwencja wyborów 47 proc.

Przebieg wyborów na prowincji spokojny, tylko w Kamionce (pow. Oszmiański) tłum złożony z trzystu osób, niezadowolony z powodu niewpisania na listy, chciał zdemolować lokal wyborczy. Interwencja policji za niego zlikwidowała.

WILNO 13 (PAT) Wynik wyborów do Senatu w mieście Wilnie przedstawia się następująco: Z ogólnej liczby 55 okręgów obliczono dotychczas wyniki w 52 okręgach.

Lista Nr. 1—otrzymała 584 głosów, Nr. 2—4815, Nr. 3—114, Nr. 6—3, Nr. 8—20841, Nr. 22—196, Nr. 23—10239, Nr. 25—0, Nr. 26—0. (5)

WILNO, Okręg Nr. 61. Uprawnionych do głosowania 159280, głosowało 105448, ważnych głosów oddano 104955.

Lista Nr. 1—otrzymała 16556 głosów, Nr. 2—13064, Nr. 3—13991, Nr. 4—1397, Nr. 5—670, Nr. 6—2417, Nr. 8—32031, Nr. 16—12785, Nr. 20—3591, Nr. 22—6488, Nr. 23—1942, Nr. 24—27. (5)

Wojew. lubelskie

ŁUKÓW, Okręg Nr. 24. Uprawnionych do głosowania 181963, głosowało 151400, ważnych głosów oddano 142736.

Lista Nr. 1—19771, Nr. 3—42532, Nr. 6—1690, Nr. 8—41179, Nr. 12—5990, Nr. 15—15528, Nr. 16—14809, Nr. 23—716, Nr. 24—295, Nr. 25—226. (5)

Wojew. lwowskie

LWÓW 13 (PAT) Prowizoryczne obliczenie wyniku wyborów do Senatu z całego

powiatu lwowskiego wykazuje, że poszczególne listy otrzymały następujące ilości głosów:

Lista Nr. 1—8446, Nr. 2—2586, Nr. 3—1, Nr. 5—8, Nr. 8—5525, Nr. 12—26, Nr. 13—101, Nr. 14—18, Nr. 24—1894, Nr. 23—61

Udział w głosowaniu naogół słaby,

LWÓW 13 (PAT) Ostateczny wynik wyborów do Senatu jest następujący:

Lista Nr. 1—otrzymała 8146 głosów, Nr. 2—2586, Nr. 3—1, Nr. 5—9, Nr. 8—5515, Nr. 12—96, Nr. 13—101, Nr. 14—18, Nr. 24—1894, Nr. 28—61. (5)

ZŁOCZÓW, Okręg Nr. 55. Lista Nr. 1—otrzymała 4 mandaty, Nr. 8—3 mandaty, Nr. 17—2 mandaty. (5)

Wojew. krakowskie

KRAKÓW 13 (PAT) Wynik wyborów do Senatu w 20 powiatach województwa krakowskiego i m. Krakowa (brak Nowego Sącza, Jasła i Bochni) jest następujący:

Lista Nr. 1—132162, Nr. 2—64629, Nr. 8—100247, Nr. 12—24017, Nr. 24—27466.

KRAKÓW 13 (PAT) Nieoficjalny wynik głosowania do Senatu w mieście Kraków jest następujący:

Lista Nr. 1—otrzymała 317 głosów, Nr. 2—12977, Nr. 8—23168, Nr. 12—87, Nr. 24—11506. Przebieg wyborów spokojny. (5)

Wojew. pomorskie

TORUŃ 13 (PAT) Wybory do Senatu w Województwie Pomorskim, według prowizorycznych zestawień dały wynik następujący:

Lista Nr. 1—680 głosów, Nr. 5—25, Nr. 7—80888, Nr. 8—141943, Nr. 14—89. Brak obliczeń z 26 obwodów. (5)

BYDGOSZCZ 13 (PAT) Według dotychczasowych zestawień wyników wyborów do Senatu w Bydgoszczy i okręgu list. Nr. 1—otrzymała 332 głosów, Nr. 2—63, Nr. 7—7773, Nr. 8—29114, Nr. 16—12246.

Udział głosujących wynosił 82 procent.

Wojew. poznańskie

SZAMOTUŁY, Okręg Nr. Uprawnionych do głosowania 160483, głosowało 144550, ważnych głosów oddano 144196.

Lista Nr. 1—3227, Nr. 2—168, Nr. 7—4586, Nr. 8—57716, Nr. 14—217, Nr. 16—32260, Nr. 17—23. (5)

Wojew. śląskie

KATOWICE 13 (PAT) „Goniec Śląski” donosi: Według dotychczasowych nieoficjalnych wyników w śląskim okręgu senackim lista Nr. 8—otrzymała 46787 głosów, Nr. 16—37885, Nr. 7—15081, Nr. 2—1255. (5)

Da'szy c. telef. z Warszawy.

dziesiątki wyników napaści ze strony zwolenników piatki i dwójki, z których najcharakterystyczniejsze podajemy:

Ponołudniu na rogu ulic Chłodnej i Żelaznej tłum kierowany zbrodniczą ręką ażytałów komunistycznych i socjalistycznych rzucił się na auto z ósemką. Nie mogącemu walczyć z przeważającą siłą, studentowi Kinaszczyńskiemu udało się umknąć na schodach pobliskiego domu. Wytrzebiony przez gawędź Kinaszczyński został ujęty przez patrol policyjny i odwieziony do VII Komisariatu (Ektoralna 28). Kinaszczyńskiego zatrzymano w Komisariacie. Współpracownik naszej redakcji jakiś osobnik po cywilnemu ubrany a podający się za dyżurnego przodownika, odmówił kategorycznie wszelkich wyjaśnień.

Przed kościołem Wszystkich Świętych na Michała Sroczyńskiego (zamieszkałego przy ul. Twardzi 5), rozdające kartki do głosowania z numerkiem 8 (osiem), napadło kilku oprychków, raniąc go dotkliwie do krwi po rękach metalową rękoleścią rewolweru. Po spełnieniu aktu zemsty politycznej, obiecujący młodzieńcy zdążyli się ulotnić przed interwencją posterunkową, zaś krwią broczący Sroczyński udał się o własnych siłach do domu, przy pomocy napotkanego przechodnia. (7)

PRASA POLSKA NA WYSTAWIE MIĘDZYNARODOWEJ.

*) Dnia 10 b. m. w Biurze Prasy i Propagandy M. S. Z. zebranie przedstawicieli organizacji dziennikarskich instytucji prasowych doszło do przekonania, że udział Polski w wystawie międzynarodowej prasy w Paryżu jest ze wszech miar pożądanym. Wybrano Komitet Wykonawczy w osobach przedstawiciela Związku wydawców dzienników i czasopism — p. red. Magnuskiego, przedstawiciela Syndykatu Dziennikarzy i Literatów Polskich — p. red. Chojnowskiego, przedstawiciela związku prasy prowincjonalnej — p. red. Siecińskiego, oraz przedstawicieli ministerjum spraw zagranicznych. Przewodniczącym Komitetu został wybrany p. red. Stanisław Jarkowski, który reierował na zebraniu program wystawy działu polskiego. (7)

Z OSTATNIEJ CHWILI

NIEZADOWOLENIE ŻYDÓW.

KOWNO, 13.11 (PAT) Odyto się tu po siedzenie narodowego komitetu żydowskiego na którym działacz żydowski dr. Bruckus, ostro atakował rząd litewski, który, według mówcy, nie chce wpuścić na Litwę około 30 tysięcy uchodźców żydowskich z Rosji. Wobec tych warunkach prawno-państwowych — oświadczył dr. Bruckus — prawa żydów na Litwie są ograniczone do minimum. Inny działacz żydowski na Litwie, dr. Rosenbaum, oświadczył, że w związku z wyborami do sejmiku kowieńskiego zastosowano terror przeciwko żydom. (7)

TRZĘSIENIE ZIEMIA CHILI.

BERLIN 13.11 (A. W.) Według wiadomości z Santiago ofiarą trzęsienia ziemi w Chile padło więcej niż 1,000 osób. Setki domów w gruzach. Dotychczasowe straty obliczają na 50,000,000 złotych pesetów. (5)

Miljonówka

W sobotnim ciągnięciu milionówki wylosowano nr.

1,247,660

ZAWIADOMIENIE.

Dla uniknięcia natłoku w „Casinie” na przedstawieniach „Tajemnicy przystanku tramwajowego”, uprasza się Szan. Publiczność o przybywanie na wcześniejsze seanse,

Zaznacza się, że wyświetlany obecnie obraz dla dzieci i młodzieży jest niedozwolony.

ZARZĄD „CASINA”

Sejm i Senat

miało się ku końcowi starożytemu Senatowi, motloch i cemor, oto jest Rzym cały.

Z Krasniński.

Nie wiele brakowało aby po czterech niemal latach niepodległości Polski można było zastosować powyższe słowa Z. Krasnińskiego — oczywiście nie dosłownie a i nie do całości naszego społeczeństwa.

Rządy lewicowe poronione przez dogorywującą naszą Izbę Konstytucyjną z istną profesorską pieczołowitością holdują bakcyle rozkładające nasz organizm państwowy i społeczny.

Marka polska spada, i drożyzna rośnie niedza warstw pracujących umysłowo i fizycznie, zatacza co raz to szersze kręgi i woła o nowe dodatki procentowe, paskarstwo zaciera ręce i hula....

Panem et circenses!

A Belweder czeka i duma... „kości będą trzeszczeć“...

Nie, trzeszczeć nie będą... bo Naród tego nie chce. Większość narodu polskiego wypowiedziała swą wolę. Naród okazał się więcej wyrobiony i skryształizowany aniżeli rozliczne partje, które mniemały że narzucą mu swą wolę, po to, aby nie ucieleśniło się hasło Jedności Narodowej. Patrzyliśmy na to, jak z godnością i powagą, tłum, bezimienny a karny, w poczuciu ogromu odpowiedzialności swej dzisiejszej wobec minionych wieków i przyszłych stuleci, spracowaną ręką, która wczoraj dzierżyła karabin, którym wrogom ze Wschodu zamknęła przejazd przez Wisłę, wód polskich królową, Osemką rzuciła kamieniem potępienia na tych, których jedynym celem burzenie zamiast tworzenia — Osemką odgrodził naród ołtarze Polskości i Chrześcijaństwa od zakusów żydowsko-bolszewickiego socjalizmu i mniejszości narodowych.

Ze wszystkich stron kraju niesie zew, hen i ku Warszawie: ósemka, ósemka...

Robotnik, rzemieślnik, inteligent, młodzi i starzy zrozumieli, że chwila nadeszła, że dziś należy rozstrzygnąć: być albo nie być?...

I naród wydał wyrok: Być! Żyć! Istnieć! Sejm wybrany! Senat wybrany!

Polska ludność w większości opowiedziała się za posłami z bloku narodowego.

A teraz na naszych suwerenów przychodzi kolej czynić wybór Głowy Państwa — Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Do tego czynu staną dwa niemal równe obozy polskie: lewica i prawica a po za nimi zwarty blok mniejszości narodowych aby zrozumiano, że Prezydent Najdostojniejszej Rzeczypospolitej wybranym musi być bez względnej większości polskich głosów bez decydującego wpływu mniejszości narodowych.

Polska większość na tę chwilę odrzucić powinna waśnie partyjne i nie dopuścić do tego aby obce Polsce żywiły mniemać nawet mogły, że zaważyły na szall. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej winien być wybranym tak jakby obcych nam duchem, narodowych mniejszości nie było.

Posłowie, Senatorowie! Oby odżyły dawne minione stulecia rozkwitu Państwa Polskiego, a Senatorowie w szczególności niech pomną że ojcowie nasi Senatowi powie- rzali pieczę nad splendorem Rzeczypospolitej.

inż. K. Folkierski.

Polska a konferencja w Lozannie.

e) Paryski „Temps“ omawiając sprawę dopuszczenia Belgji na konferencję pokojową w Lozannie, zaznacza, że należałoby również zaprosić Polskę na pertraktacje w sprawie Cieśnin.

„Nie zapominajmy zresztą — pisze „Temps“ — że żądanie, postawione przez Belgję, interesuje również inne państwa. Jeżeli rząd belgijski weźmie udział w konferencji pokojowej, to niemożliwem się stanie wykluczenie z niej rządu polskiego, który również zażądał wzięcia udziału w naradach. Wniosek Polski jest zrozumiały, gdyż posiada ona olbrzymie interesy handlowe nad Morzem Czarnem. Polska oddawna wysyłała swoje towary przez Odesse, ukształtowanie się stosunków nad Cieśninami nie jest więc dla niej rzeczą obojętną.

Gdy nastąpi pacyfikacja na Wschodzie, Polacy prawdopodobnie znowu nawiążą ściśle stosunki handlowe z Turcją. A w końcu zmiany terytorjalne w Tracji mogą również wpłynąć na międzynarodowe stanowisko Polski. Rzeczpospolita Polska, która wspomnienia historyczne łączy z Turcją, powinna być również zaproszona na konferencję. Powinny ona wziąć udział nie tylko w dyskusji nad kwestjami gospodarczymi, o jakich wspomina rząd belgijski, lecz również należałoby ją dopuścić do narad politycznych i specjalnych pertraktacji, na których omawiana będzie kwestja Cieśnin“.

Zwrócenie uwagi na Polskę przez organ, wyrażający opinię rządu francuskiego, jest bardzo znamienitym objawem.

Przewrót w Turcji.

Państwo otomańskie przestało istnieć, władza sułtana została zniesiona. Taka uchwała zapadła na Zgromadzeniu Narodowym w Angorze dnia 1 listopada. Należy pamiętać, że rząd Kemala Mustafy nie uznawał rządu sułtana w Konstantynopolu, uważając, że jest on zupełnie uzależniony od Anglii. W ostatnich, a tak ważnych wypadkach na Bliskim Wschodzie rząd konstantynopolski nie odgrywał żadnej roli. Władza sułtana w Konstantynopolu była istotnie iluzoryczna, właściwą administracją tej części Turcji spoczywała w rękach Anglików i gen. H. Ringtona. Nic więc dziwnego, iż Kemalisci uważają, że jedynie energia rządu Angorskiego i zwycięstwo wojsk Kemala Mustafy przyniosły niebywały sukces Turcji. Dlatego też twierdzą oni, iż im przypada reprezentacja i obrona interesów narodowych zagranicą i na konferencji pokojowej w Lozannie.

Gdy więc państwa sprzymierzone wysłały zaproszenia na narady w Lozannie i do Angory i do Konstantynopola, Zgromadzenie Narodowe zazdrosne o swoją władzę i przeciwne obecności rządu sułtana na konferencji, powzięło następującą uchwałę:

1. Począwszy od 16 czerwca 1920 r. i po wszystkie czasy rząd narodowy spoczywa w ręku Zgromadzenia Narodowego. Żadna inna forma rządu nie zostanie uznana, a naród nie uzna żadnej władzy sułtana w Konstantynopolu.

2. Kalifat pozostanie w rękach dynastji Osmanskiej, lecz Zgromadzenie wybierze księcia, którego wartości moralne, talent i postępowanie uczynią godnym tego wyboru. Rząd turecki pozostanie głównym szansem kalifatu.

Artykuły te uchwalono jednomyślnie wśród niebywałego entuzjazmu. Posiadają one nie zwykłe doniosłe znaczenie dla Turcji. Na zasadzie tej uchwały sułtan Manomet VI, pozostaj-

ający pod wpływem Anglików, został zdeponowany a poza tem Zgromadzenie rozdzieliło władzę religijną kalifa od władzy cywilnej sułtana państwa tureckiego. Władza cywilna przeszła całkowicie na rzecz Zgromadzenia Narodowego, a władza kalifa, który jest głową wyznania muzułmańskiego, ma być powierzona temu, kto zostanie obdarzony zaufaniem Zgromadzenia Angorskiego. (2)

Decydując się na tak ważny krok, Zgromadzenie chciało niezawodnie ogłosić wobec całego świata upadek agonizującej od dawna władzy sułtana. W miejsce „chorego człowieka“, który był jedynie narzędziem w rękach obcych, powstał rząd narodowy, silny i niezależny od wpływów zagranicznych. Oto nowy sukces i nowy dowód afirmacji nacjonalizmu.

Podobne zamachy stanu, jak ostatni, po- pełniony przez Zgromadzenie Narodowe, zdarzały się często w Turcji, której historia notuje 36 wypadków abdykacji i 14 wypadków za mordowania sułtana. Również próba rozdzielenia władzy religijnej i cywilnej sułtana nie jest pierwszym zdarzeniem w Turcji. Choć niewątpliwie decyzja Zgromadzenia może wywołać różne wrażenia wśród licznych wyznawców Mahometa, którzy pozbawienie kalifa władzy do- czasnej mogą uważać za zamach na najwyższego dostojnika Islamu.

Lecz zdecydowana uchwała Zgromadzenia posiada również inne znaczenie. Jest ona wymierzona przeciw Anglii, która w rządzie konstantynopolskim miała własne narzędzie.

Takie są dalsze rezultaty dla Anglii polityki lewicowca i radykała Lloyd George'a który był „wściekłym ryzykantem“ w polityce zewnętrznej. Państwa sprzymierzone uznały upadek dualizmu w rządach tureckich i na konferencję w Lozannie przybędzie jedynie delegacja angielska. (6)

Lamenty żydowskie nad upadkiem Lloyd George'a

(o) Polityka Lloyd George'a była jak wiadomo zawsze skierowana na szkodę Polski. Na wytłumaczenie tego wskazywaliśmy nie raz na to, że polityka ta była wynikiem żydowskiego otoczenia b. premiera angielskiego, który z lubością otaczał się semickimi doradcami. To też nie dziwnego, że upadek Lloyd George'a, przynębił świat żydowski. Z powodu tego go pisze wychodzący we Lwowie żydowski „Tagblatt“ (nr. 236) w artykule wstępnym między innymi:

„Lloyd George jest organiczną częścią radości i smutku żydów... Jest naszym największym przyjacielem i jako premier nieraz to ujawniał.

Jak daleko zaszło jego sprzyjanie żydom władzić można z tego, że podniósł żyda na sta-

nowisko wice-króla Indji, że powierzył żydowi zarząd Palestyny i że pomimo ataków z kół antysemitycznych bardzo chętnie przebywał w kółach żydowskich. Żydzi byli jego doradcami.

Kiedy różni wrogowie z Papieżem na czele () połączyli się w celu przeszkodzenia naszym tymczasowemu zwycięstwom w Palestynie, to Lloyd George był naszym pocieszycielem i naszym oparciem mocnym. On zwykle rozpędzał nasze troski. On też był pewną gwarancją, że Palestyna będzie nasza. Jemu zawdzięczamy zatwierdzenie mandatu.

Dla nas żydów dymisja Lloyd George'a jest napewno większą stratą niż dla narodu angielskiego“. (1)

Za liczne dowody współczucia i przyjaźni, okazane przy odprowadzeniu na miejsce wiecznego spoczynku drogich nam zwłok

S. † P.

MARJI z KINDLERÓW KIESSLINGOWEJ

dziękujemy z całego serca.

Szczególne podziękowanie składamy Panom Pastorom: Schmidtowi i Patzerowi, Pabjanickiemu Ewangelickiemu Związkowi Kobiet, Pabjanickiej Ochronie Ewangelickiej, Pabjanickiemu Stowarzyszeniu Śpiewacemu, Pabjanickiemu Ewangelickiemu Kościelnemu Stowarzyszeniu Śpiewacemu, Pabjanickiemu Stowarzyszeniu Gimnazyalnemu, Pabjanickiej Straży Ogniowej Ochotniczej oraz wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie drogiej nam zmarłej.

4664b1)

ROZJINA.

ZYGZAKI.

Roniec efemerydy.

W dniu 11 b.m. zaprzestał wychodzić w Warszawie dziennik „Głos Warszawy” organ Centrum D. Skulskiego. Pisemko to przeżyło raptem 28 dni i jednocześnie z całkowitą klęską poniesiona przez partję zaprzestało swego suchotniczego żywota.

Jestto prawdopodobnie początek końca całej prasy centrowej, która budowała swoje nadzieje na zwycięstwo p. magistra, a tem samem na jego pełnej kieszce bez pomocy, której nie może prawdopodobnie wejść w życie. Obecnie nawet najrozsudniejsi przyjaciele odwrócili się od niej, oburzeni na całą kampanję prowadzoną podczas wyborów mającą na celu rozbić Jedność Narodową, która w wielu okręgach przyczyniła się do przeprowadzenia postaw lewicowo—żydowskich.

Sic transit gloria mundi. (8)

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś: Wtorek, 14 listopada, Jakanda
Wschód słońca g. 7 m. 53
Zachód g. 4 m. 43

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Peer Gynt”
Teatr „Scala” (Cegielniana 18)
Filarmonja (Dzielnia 20)
Koncert
„Casino” (Piotrkowska 67)
„Maks Linder”
„Luna” (Przejazd 1)
„Męcząca śmierć”
„Odeon” (Przejazd 2)
„Hrabianka bez nazwiska”
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Tragiczna przygoda”
„Nowości” (Piotrkowska róg Główna)
„Rok 1863”

— Kalendarzyk historyczny.

1632 Władysław IV zaprzysięga pakta konwenta.

Wiadomości bieżące

— Z Rady Miejskiej.

b) Najbliższe posiedzenie ma się odbyć jutro w sali posiedzeń Rady przy ul. Pomorskiej 16, o godz. 7 wiecz. (7)

— Z komite'u pomocy jeńcom

b) W czwartek 16 b. m. w sali woje-

wództwa łódzkiego odbędzie się posiedzenie komitetu pomocy jeńcom i repatriantom. Na posiedzeniu tym rozważane będą sprawy pierwszorzędnej wagi związane z odbudową pow. grodzkiego. (5)

— Strajk w przemyśle włókienniczym.

b) Strajk w fabrykach włókienniczych trwa w dalszym ciągu. Wczoraj i onegdaj w kilku fabrykach fakrykanci wywozili towary w asystencji policji, wskutek czego miały miejsce konflikty z robotnikami, którzy nie pozwalali wywieźć z fabryki towaru. Równocześnie wielu przemysłowców nie należących do związku usiłowało pogodzić się z robotnikami i proponowali podpisanie cennika, na co jednak związki zawodowe nie zgodziły się. Wczoraj odbywały się w związkach przemysłowców narady i dziś lub jutro prawdopodobnie zwołana zostanie konferencja wspólna. (5)

— Strajku dozorców nie będzie.

b) Donosiliśmy już, o piśmie, jak i skierowali dozorczy do ministra pracy w związku z wystawionymi żądaniem podwyżki płac. Związek dozorców żądał zwołania nadzwyczajnej komisji rozjemczej z udziałem delegata ministerstwa pracy, która to komisja zlikwidowała — by ostatecznie zatarg między dozorcami a właścicielami domów. W związku z tym w najbliższych dniach odbędzie się w inspektoracie pracy posiedzenie nadzwyczajnej komisji rozjemczej, wobec czego jest nadzieja, iż uniknie się bezrobociu dozorców. (5)

— Odroczenie terminu zwolnienia szeregowców.

W Nrze 95 „Dziennika Ustaw” ogłoszono rozporządzenie, którego mocą odracza się termin zwolnienia szeregowych wojska stałego pełniących służbę: a) w formacjach wojskowych dyslokujących na obszarze okręgu korpusowego VI Lwów i okręgu korpusowego X. Przemyśl, do dnia 31 grudnia 1922 roku; b) w batalionach cennych dla szeregowych rocznika poborowego 1900 do dnia 1 lipca 1923 roku. (6)

— Ulgi dla studentów górnośląskich.

Minister oświaty wydał do rektorów wyższych uczelni okólnik, w którym upoważnia rady wydziałowe do czynienia wniosków co do przyznania studentom pochodzącym z Górnego Śląska, którzy ponieśli straty w studiach z powodu pracy społecznej na terenie plebiscytowym lub udziału w powstaniu, — ulg w studiach i ulogach w egzaminach, w ramach dołączonych praktyk, spowodowanych służbą wojskową.

Do wniosków powyższych winny być każdorazowo dołączane dowody brania udziału studentów w pracy plebiscytowej lub w powstaniu. (6)

— Podwyżki pensji pracowników miejskich.

b) Magistrat zwrócił się do rady miejskiej w sprawie podwyższenia poboru pracowników miejskich, względnie maożnika na miesiąc listopad r. b. (5)

— Podwyższenie taryfy tramwajowej.

b) W najbliższych dniach ma być znów podwyższona taryfa tramwajowa. Odnosny wniosek przedstawiony zostanie radzie miejskiej do uchwalenia. (5)

— Podatek od obrotu

b) Celem określenia wysokości poboru podatku od obrotu na rok administracyjny 1923, magistrat opracował odpowiedni projekt który wniesiony zostanie na najbliższe posiedzenie rady miejskiej. (5)

(—) Skargi na pominięcia przy głosowaniu.

W przeciągu dnia wczorajszego do redakcji naszej zgłosiło się bardzo dużo osób ze skargami na Komisje Wyborcze, które bardzo dużą ilość osób nie pomieściły w spisach. Przeważnie dotyczy to komisji w których nie zasiadali członkowie z obozu narodowego. (12)

— Zmiany w umundurowaniu wojskowych.

Ministerstwo spraw wojskowych opracowało projekt pewnych zmian w umundurowaniu wojskowym. Nie są to zmiany zasadnicze, lecz tylko niewielka modyfikacja mundurów i dystrykcji.

I tak mundur oficera zbliżony zostanie do typu uniformu szeregowych ze stojącym, niskim kołnierzem, a równocześnie wprowadzone będą długie spodnie wiytowe: dla piechoty granatowe z wypustkami koloru dąbego korpusu, dla artylerji i oddziałów technicznych ciemno zielone. Lampasy generalskie zachowane będą tylko przy spodniach długich.

We wszystkich rodzajach broni wprowadzone będą na czapkach otoki dla generałów aksamitne granatowe, w piechocie granatowy sukieny: takie same otoki otrzymają strzelcy podhalanscy z dodaniem ciemno-zielonej wypuski.

Kawalerji pozostawiono dotychczasowe otoki, jak również proporczyki na kołnierzu.

Artylerja (z wyjątkiem konnej, która zachowa otoki dotychczasowe), saperzy, inżynierowie, oddziały samochodowe, kolejowe, odcinacze łąk i geografiowie będą mieli na czapkach aksamitne otoki czerwone.

Lotnicy nosić będą błękitne skrzydła sukienne z wypustką czerwoną (aerostai z białą), zaś czapki błękitne z czarnymi otokami.

W taborach projektowany jest otok czarny sukieny, w żandarmerji ponsowy, w kontrach i sprawiedliwości aksamitny karmazynowy.

Ze świata

Przemysł i handel

KTO SIĘ TERAZ UPIJA W WIEDNIU.

§ Powszechnie wiadomo, jaka grasuje obecnie nędza we Wiedniu, gdzie ludzie nie mają literalnie do ust co włożyć. Zdawaloby się, że w takich warunkach nadużycie alkoholu, przy niesłychanie wysokich cenach napojów spirytusowych, ustałoby powinno. Tymczasem jest przeciwnie. Prasa wiedeńska notuje jednogłośnie, że plaga pijaństaw k witnie tam w najlepsze, z tą tylko różnicą, w porównaniu do czasów przedwojennych, że dotyka ona teraz nie sfery wyższe lub średnie, lecz sfery robotnicze, finansowo lepiej sytuowane, niż dwie poprzednie, z której to właśnie rekrutują się „ludzie nie mający co do ust włożyć“.

I tak, z jednej tylko nocy przy końcu ub. miesiąca, notują dzienniki wiedeńskie, wedle raportu policyjnego że następujące indywidualia zostały aresztowane za pijaństwo i ekscesy: w okręgu V. miasta robotnik, otrzymujący wsparcie jako bezrobotny i dwóch wyrobników; w okręgu VIII. podmajstry: w okr. X 6 wyrobników, elektromonter, 2 murarzy, czeladnicy: krawiecki, rzeźnicki, piekarski; w okr. XV. 3 wyrobników; w okr. XX. 2 wyrobników, ojciec i syn itd.

Też noc aresztowano w śródmieściu: pewnego podmajstrzego murarskiego z żoną i dzieckiem sześciolatkiem, ponieważ wszyscy troje byli kompletnie pijani, oraz czeladnika fryzjerskiego, czeladnika lakierniczego i pomocnika murarskiego za ekscesy wyprawiane po pijanemu.

MASOWY OBŁĘD RELIGIJNY.

(S) Wynodek masowego obłędu religijnego zaszedł niedawno na połudzie holenderskiego statku, płynącego po Morzu Północnym. Jeden z członków załogi oświadczył, że na pokładzie znajduje się — djabeł i wmówił w swych towarzyszy, że muszą dużo wertować w biblii, by złego ducha wyłuszczyć. Część załogi przestała też pracować, czytać dzień cały biblię, a wszelkie wysiłki kierownika statku, chcącego przywrócić porządek na okręcie, okazały się bezskutecznymi. Opętanie oświadczył wreszcie, że statek musi natychmiast wrócić do ojczystego kraju, gdyż inaczej djabeł go zatopi. Tego samego zdania byli również zwolennicy obłąkańcy i prosili komendanta na kolanach o powrót. Skoro ten jednak energicznie się wzbranił, wyrzucił obdarzony djabełskimi wizjami marynarz część mechanizmu okrętowego do morza, co uniemożliwiło statkowi dalszą drogę. Powrócono też do Holandii, gdzie władze zaopiekowały się obłąkanym. (1)

Polskie drzewo dla odbudowy Reims.

(=) Ministerstwo rolnictwa i dóbr państwowych podało do wiadomości, że do raicy handlowego przy poselstwie w Paryżu zwróciło się konsorcjum przedstawicieli dla odbudowy zniszczonych obszarów w Reims, Soissons, Lens i Lille z prośbą o dostarczenie przez Polskę drzewa na potrzeby odbudowy zniszczonych departamentów. Drzewo to potrzebne jest w wielkich ilościach, przyczem zarówno pod postacią belek, desek, łat krokwi itp. jak i w postaci nieobrobionych kłóców. Wrazie braku w Polsce odpowiednich ilości obrobionego materiału konsorcjum gotowe jest samo obciąć eksploatację poręb leśnych. Co do gatunków potrzebnych jest dębina, świerczyna, sośnina. Zapłaćta zamówień może być dokonana gotówką z chwilą załatwienia na okręty. W imieniu wspomnianego konsorcjum występuje p. Michel Rey 62 Rue de Faubourg Poissoniere, Paris, który gotów jest w tej sprawie rozpocząć pertraktacje z poważnymi firmami w Polsce, ewentualnie gotów jest przybyć niezwłocznie do Warszawy. Bliższych informacji udzieli radca handlowy przy poselstwie polskim w Paryżu 13 Rue Nargignon. (6)

Przekazy z Anglii do Polski.

(=) W tych dniach została podpisana jeszcze jedna umowa pomiędzy PKKP. jako Bank Państwa i „American Express Company“. Według umowy, która została podpisana przez p. Liszewskiego, naczelnego przedstawiciela Banku „American Express Company“ przy PKKP. oddział londyński tego Banku przyjmować będzie funty szterlingi, celem przesyłania przekazów pieniężnych z Anglii do Polski. W Polsce PKKP. ma wypłacać owe przekazy. Przekazy będą przyjmowane w funtach szterlingach i w teście walucie zaawizowane do Polski. PKKP. będzie wypłacać takowe po najwyższym kursie dnia uskutecznienia wypłaty. Umowa ta uchroni nadawców od agentów przy-

watnych w Anglii, którzy dotychczas wyzyskiwali swych klientów, a zapewni ostatecznie, że otrzymają pełny kurs pod gwarancją Banku Państwa. W razie niedoręczenia przekazów, pełna kwota awizowana z Anglii musi być zwróconą nadawcy w funtach bez żadnych potrąceń i niezależnie od wahań walutowych. Ochroni to zarówno nadawców i wychodźców naszych,

jako też i PKKP. od strat, wynikających przy ciągłych wahanach kursowych. (6)

Targi jesienne w Lipsku.

(=) Żadne z dotychczasowych targów lipskich nie odbywały się w tak ciężkich gospodarczych warunkach, jak terażniejsze. Przybyło na targi jedynie 13,000 wystawców, zwiędziło 155,000 osob. Obrzymia dewaluacja marki niemieckiej i raptowna zwyzka cen postawiły producentów i konsumentów w trudne położenie nie umożliwiając jakiegokolwiek kalkulacji. Na pogarszające się położenie wpływał brak pieniędzy. Można mógłby stwierdzić, że tym razem targi nie udały się. Przeważało dążenie do sprzedawania według kursu marki złotej, zwłaszcza w przemyśle włókienniczym i skórzanym. W przemyśle włókienniczym zauważyć można było ciągłą rezerwę ze strony kupujących i sprzedających. Pobyt na produkty stał się był niewielki ze strony kupców krajowych, natomiast kupcy zagraniczni dokonali znacznych zakupów. Wystawa eksponatów rosyjskich nie robiła zbyt imponującego wrażenia, zawierając jedynie surowce, jak konopie, len, pakule, lutra, skóry, perze i t. p. (2)

Pierwsze parowozy z fabryki polskiej w Carzanowie.

(=) W tych dniach naleszły do dyrekcji warszawskiej kolei żelaznych pierwsze dwa parowozy wykonane w polskiej fabryce w Carzanowie. (7)

Giełda Polska. z dnia 14. 11. 22 r.

Dolary St. Zjedn.	16,150
Franki francuskie	1050
Funty angielskie	7,000
Korony czeskie	5,5
Marki niemieckie	1970
Miljonówka	1700

Giełda warszawska

Dol. St. Zjed.	16350	Franki franc.	1000
Marki niem.	2,5	Funty	7100
Czeki i wpłaty.			
Belgia	930	Londyn	70700
Berlin	202	Nowy Jork	16050
Gdańsk	202	Paryż	1035
Praga	507	Wiedeń	22,00

Akcje.

Bank hand.	25,000	Ostrowiec	43,000
„ Dyscont	13,00	Radzki	15,200
„ Kretyt.	10,500	Starachowice	25,050
„ Zjed. Z Pol.	5850	Zyrardów	520,000
Cukier	52000	Borkowski	3930
Drzewo	3250	Zegluga	1900
Litop	45,500	Jablkowski	5000
Częstocice	510000	Nałta	5100

TRAGICZNA PRZYGODA

tragikomedia w 6 aktach.

MOZZUCHIN I LISIENKO

W głównych kreacjach

Najnowszy obraz wytwórni Pathe-Jermoleff w Paryżu.

Początek o g. 5 pp., w soboty i niedziele o g. 3.30 w. (171b)

KOLDRY
CHU TKI
OBRUSY
FIRANKI

STELZNER I WEBER

Łódź, Piotrkowska 141.

Najkorzystniejsze źródło zakupu.

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9—2 i 6—8.
Pante od 5—6 361

Mieszkanie

zamienie; 5 pokoi przy Alejach Marcinkowskiego w Poznaniu a 5 — 4 pokoje w centrum Łodzi. Oferty: Al. Marcinkowskiego 7, pracownia sukien damskich. 4658b

Dr. H. ROZANEK

Choroby skórne, weneryczne i oczoplciowe.
Dzielnia № 9.Przyjmuje od 9—11 i pół i 4—8
nie od 2—3. (4458125)

Dr. STAWONCZYK

Sienkiewicza 29.

Choroby weneryczne i skórne

Przyjm. 9—10, 15—7. (4516)

Na wypłatę

franki, obrusy, ręczniki, pitłona towary, damskie i męskie
Markowicz i S-ki
Piotrk. 37 w podwórzu. 4517b

Okazja!

Duży wybór azy wanej bijaterji obrączki ślubne złote, pierścienie złote, zegarki srebrne i metalowe i p. Sklep komisowy w Rutkowski Główna 35 (4578ki)

DOSTAWA

na miejsce do sklepów

hoteli, restauracji i t. p. wszelkich ilości warzyw i owoców — po niskich cenach — (4547K)

Józef Psaraki, Łódź, ul. Wólczańska 73.

